

Klasa: 020-01/12-01/01
Urbroj: 50301-09/06-13-10

Zagreb, 3. siječnja 2013.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posebnim pravima predsjednika Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst) i članka 129. u vezi sa člankom 151. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posebnim pravima predsjednika Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila prof. dr. sc. Miranda Mrišića, dr. med., ministra rada i mirovinskoga sustava, Arsena Bauka, ministra uprave, Božidara Štubeljca, zamjenika ministra rada i mirovinskoga sustava, Mirjanu Rađenović, Marka Krištofa i Tatjanu Dalić, pomoćnike ministra rada i mirovinskoga sustava, te Borisa Miloševića, pomoćnika ministra uprave.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O POSEBNIM PRAVIMA PREDSEDNIKA REPUBLIKE HRVATSKE
PO PRESTANKU OBNAŠANJA DUŽNOSTI**

Zagreb, siječanj 2013.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O POSEBNIM PRAVIMA PREDsjedNIKA REPUBLIKE HRVATSKE
PO PRESTANKU OBNAŠANJA DUŽNOSTI**

Članak 1.

U Zakonu o posebnim pravima predsjednika Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti (Narodne novine, broj 105/2004) članak 2. mijenja se i glasi:

„Predsjednik Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti ima pravo povratka na rad kod poslodavca kod kojeg je bio u radnom odnosu na neodređeno vrijeme prije početka obnašanja dužnosti ili kod poslodavca s kojim je zaključio poseban ugovor.

Zahtjev za povratak na rad mora podnijeti najkasnije u roku od 15 dana od dana prestanka obnašanja dužnosti.

Poslodavac je dužan donijeti odluku o povratku na rad u roku od 45 dana od dana podnošenja zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka.

Predsjednik Republike Hrvatske nakon prestanka obnašanja dužnosti do povratka na rad kod poslodavca iz stavka 1. ovoga članka ima pravo na naknadu najviše do iznosa dvije plaće sukladno posebnom propisu.

Predsjednik Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti kojem poslodavac nije donio odluku o povratku na rad u roku iz stavka 3. ovoga članka ili koji odluku o povratku na rad nije prihvatio, ima pravo na naknadu plaće sukladno posebnom propisu od dana nakon prestanka obnašanja dužnosti.“.

Članak 2.

Iza članka 2. dodaje se članak 2.a koji glasi:

„Članak 2.a

Predsjednik Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti ima pravo na mirovinu. Svota mirovine određuje se kao starosna mirovina prema Zakonu o mirovinskom osiguranju.“.

Članak 3.

U članku 3. stavku 1. iza riječi: „pravo“ dodaju se riječi: „na ured“, a riječi: „na korištenje opremljenih uredskih prostorija, primjerenih za obavljanje aktivnosti i organizaciju sastanka“ brišu se.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„Predsjednik Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti za obavljanje poslova ureda ima pravo na dva državna službenika, osobnog vozača i službeno osobno vozilo.“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„Troškovi ureda podmiruju se iz sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske.“.

Članak 4.

Članak 4. briše se.

Članak 5.

Članak 5. mijenja se i glasi:

„Prava iz članka 3. ovoga Zakona predsjednik može koristiti 5 godina po prestanku obnašanja dužnosti.“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 6.**

Predsjednik Republike Hrvatske koji je ostvario prava iz članka 2. i 3. Zakona o posebnim pravima predsjednika Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti (Narodne novine, broj 105/2004), nastavlja korištenje ostvarenih prava u istom opsegu i može ih koristiti trajno i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 7.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti članak 17. Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika (Narodne novine, br. 101/98, 135/98, 105/99, 25/2000, 73/2000, 131/2000, 30/2001, 59/2001, 114/2001, 153/2002, 154/2002, 163/2003, 16/2004, 30/2004, 105/2004, 187/2004, 92/2005, 121/2005, 151/2005, 141/2006, 17/2007, 34/2007, 107/2007, 60/2008, 38/2009 i 150/2011).

Članak 8.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI I PITANJA KOJA SE NJIME RJEŠAVAJU

Zakonom o posebnim pravima predsjednika Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti (Narodne novine, broj 105/2004) uređena su posebna prava predsjednika Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti, kao što je pravo na osobnog vozača i službeno osobno vozilo te na fizičku zaštitu sukladno posebnim provedbenim propisima; pravo na korištenje opremljenih uredskih prostorija, primjerenih za obavljanje aktivnosti i organizaciju sastanaka; pravo na dva državna službenika za obavljanje službeničkih, odnosno administrativnih i ostalih poslova nužnih za rad ureda, s time da se troškovi za plaće službenika i rad ureda te troškovi nabave i održavanja podmiruju iz sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske, a navedena prava predsjednik Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti može koristiti trajno. Vlada Republike Hrvatske dužna je osigurati ured, računalnu opremu i potrebne službenike u roku 30 dana od dana prestanka dužnosti predsjednika Republike Hrvatske, ukoliko to bivši predsjednik osobno zatraži. Osim toga, u slučaju smrti predsjednika Republike Hrvatske, troškove pogreba snosi Republika Hrvatska.

Međutim, pravo na mirovinu nakon prestanka obnašanja dužnosti predsjednika Republike Hrvatske u visini 90% plaće predsjednika Republike Hrvatske, uređeno je člankom 17. Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika (Narodne novine, br. 101/98, 135/98, 105/99, 25/2000, 73/2000, 131/2000, 30/2001, 59/2001, 114/2001, 153/2002, 154/2002, 163/2003, 16/2004, 30/2004, 105/2004, 187/2004, 92/2005, 121/2005, 151/2005, 141/2006, 17/2007, 34/2007, 107/2007, 60/2008, 38/2009 i 150/2011), kojim su uređene obveze i prava državnih dužnosnika u tijelima državne vlasti.

Ovim zakonskim prijedlogom predlaže se da se sva prava predsjednika Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti, uključujući i pravo na povratak na radno mjesto nakon isteka mandata kod poslodavca kod kojeg je bio u radnom odnosu na neodređeno vrijeme prije početka obnašanja dužnosti ili kod poslodavca s kojim je zaključio poseban ugovor, kao i pravo na mirovinu, urede Zakonom o posebnim pravima predsjednika Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti.

Donošenjem ovoga Zakona, predsjedniku Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti:

- osigurava se odgovarajuća radno-pravna zaštita, s obzirom da mu se omogućuje pravo povratka na rad kod poslodavca kod kojeg je bio u radnom odnosu na neodređeno vrijeme prije početka obnašanja dužnosti ili kod poslodavca s kojim je zaključio poseban ugovor, s time da zahtjev mora podnijeti u roku od 15 dana od dana prestanka obnašanja dužnosti, a poslodavac je dužan u roku od 45 dana od dana podnošenja navedenog zahtjeva donijeti odluku o povratku na rad. Osim toga, od prestanka obnašanja dužnosti do povratka na rad kod poslodavca ima pravo na naknadu plaće sukladno posebnom propisu, odnosno Zakonu o obvezama i pravima državnih dužnosnika, s time da ima pravo na naknadu najviše dvije plaće. Ako poslodavac nije u propisanom roku od 45 dana od dana donošenja zahtjeva donio odluku o povratku na rad ili odluku o povratku na rad predsjednik Republike Hrvatske nije prihvatio, ima pravo na naknadu plaće sukladno posebnom propisu od dana nakon prestanka obnašanja dužnosti;

- omogućuje se ostvarivanje prava na mirovinu, s time da se svota mirovine određuje kao starosna mirovina prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 102/98, 127/2000, 59/2001, 109/2001, 147/2002, 117/2003, 30/2004, 177/2004, 92/2005, 43/2007, 79/2007, 35/2008, 40/2010, 121/2010, 130/2010 - pročišćeni tekst, 61/2011, 114/2011 i 76/2012);

- osigurava se pravo na ured, dva državna službenika za obavljanje službeničkih, odnosno administrativnih i ostalih poslova za rad ureda te osobnog vozača i službeno osobno vozilo;

- ograničava se korištenje prava na ured, dva državna službenika, osobnog vozača i službeno osobno vozilo, kao i pravo na osobno osiguranje na razdoblje od 5 godina po prestanku obnašanja dužnosti predsjednika;

- omogućuje se predsjedniku Republike Hrvatske koji je ostvario prava iz članaka 2. i 3. važećeg Zakona o posebnim pravima predsjednika Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti, trajni nastavak korištenja ostvarenih prava u istom opsegu i i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona.

II. OBJAŠNENJE ODREDBA PREDLOŽENOG ZAKONA

Članak 1.

Ovom odredbom predlaže se da predsjednik Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti ima pravo povratka na rad kod poslodavca kod kojeg je bio u radnom odnosu na neodređeno vrijeme prije početka obnašanja dužnosti predsjednika Republike Hrvatske ili kod poslodavca s kojim je zaključio poseban ugovor. Zahtjev za povratak na rad mora podnijeti najkasnije u roku od 15 dana od dana prestanka obnašanja dužnosti, a poslodavac je dužan donijeti odluku o povratku na rad u roku od 45 dana od dana podnošenja zahtjeva za povratak na rad.

Predsjednik Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti ima pravo na naknadu u visini plaće u razdoblju od prestanka obnašanja dužnosti do povratka na rad kod tzv. bivšeg poslodavca ili kod poslodavca s kojim je zaključio poseban ugovor, s time da pravo na naknadu plaće može ostvariti samo do iznosa najviše dvije plaće, odnosno najviše za dva mjeseca, tj. dok ne realizira povratak na rad. Ako poslodavac nije u navedenom roku donio odluku o povratku na rad ili odluku o povratku na rad predsjednik Republike Hrvatske nije prihvatio, predsjednik Republike Hrvatske ima pravo na naknadu plaće sukladno posebnom propisu računajući od dana nakon prestanka obnašanja dužnosti.

Članak 2.

Ovom odredbom predlaže se da predsjednik Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti ima pravo na mirovinu. Mirovina će se određivati od plaća, odnosno osnovica osiguranja koje je predsjednik Republike Hrvatske ostvario tijekom radnog vijeka, i to kao starosna mirovina s polaznim faktorom 1. Ako predsjednik Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti ostvaruje mirovinu prvi puta nakon 65. godine života polazni faktor može biti veći od 1.

Članak 3.

Ovom odredbom propisuje se da predsjednik Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti ima pravo na ured, dva državna službenika te pravo na osobnog vozača i službeno osobno vozilo.

Ujedno se predlaže da se posebno ne navode pojedini troškovi ureda, nego da se propiše da se troškovi za rad ureda podmiruju na teret sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske.

Članak 4.

Članak 4. važećeg Zakona o posebnim pravima predsjednika Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti briše se kao nepotreban, s obzirom da je člankom 3. ovoga zakonskog prijedloga propisano da predsjednik Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti ima pravo na ured i dva državna službenika.

Članak 5.

Predlaže se da pravo na ured i dva zaposlena državna službenika u uredu te osobnog vozača i službeno osobno vozilo na teret sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske, predsjednik Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti može koristiti 5 godina po prestanku obnašanja dužnosti.

Članak 6.

Ovom prijelaznom odredbom osigurava se da prava iz članaka 2. i 3. važećeg Zakona o posebnim pravima predsjednika Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti, predsjednik koji sada koristi ta prava, ista može koristiti i nadalje trajno u istom opsegu i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 7.

S obzirom da je ovim zakonskim prijedlogom uređeno ostvarivanje prava na mirovinu predsjednika Republike Hrvatske nakon prestanka obnašanja dužnosti, predlaže se da stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti članak 17. Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika.

Članak 8.

Ovom odredbom propisuje se stupanje Zakona na snagu.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nisu potrebna dodatna sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske, štoviše ubuduće će doći do odgovarajuće uštede sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske, koje za sada nije moguće procijeniti, a s obzirom da se predlaže da pravo na ured, dva državna službenika te osobnog vozača i službeno osobno vozilo, predsjednik Republike Hrvatske može koristiti 5 godina po prestanku obnašanja dužnosti. Osim toga, mirovina predsjednika Republike Hrvatske po prestanku obnašanja

dužnosti više se ne određuje u visini 90% plaće predsjednika Republike Hrvatske, nego prema tzv. općem propisu, odnosno Zakonu o mirovinskom osiguranju.

IV. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posebnim pravima predsjednika Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti razlikuje se od Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posebnim pravima predsjednika Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti prihvaćenog u Hrvatskome saboru 19. listopada 2012. godine, u sljedećem:

Izmijenjen je članak 2., koji je uređen člankom 1. ovoga zakonskog prijedloga, na način da predsjednik Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti ima pravo povratka na rad ne samo kod poslodavca kod kojeg je bio u radnom odnosu na neodređeno vrijeme prije početka obnašanja dužnosti, nego i kod poslodavca s kojim je zaključio poseban ugovor. Osim toga, propisana je obveza poslodavca da o zahtjevu za povratak na rad, koju predsjednik Republike Hrvatske mora podnijeti u roku od 15 dana od dana prestanka obnašanja dužnosti (a ne u roku od 30 dana), donese odluku o povratku na rad u roku od 45 dana od dana podnošenja navedenog zahtjeva. Također, propisano je da do povratka na rad predsjednik Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti ima pravo na naknadu plaće sukladno Zakonu o obvezama i pravima državnih dužnosnika, ali najviše do dvije plaće. Međutim, ako poslodavac nije u navedenom roku donio odluku o povratku na rad ili odluku o povratku na rad predsjednik Republike Hrvatske nije prihvatio, ima pravo na naknadu plaće sukladno posebnom propisu računajući od dana nakon prestanka obnašanja dužnosti.

Navedene izmjene izvršene su radi preciziranja odredbe - propisivanje roka za podnošenje zahtjeva za povratak na rad predsjednika Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti te roka u kojem je tzv. bivši poslodavac dužan postupiti po tom zahtjevu, kao i osiguranje prava na naknadu plaće dok se ne realizira povratak na rad kod tzv. bivšeg poslodavca ili poslodavca s kojim je zaključio poseban ugovor.

Također, izmijenjen je članak 2., odnosno članak 2.a ovoga zakonskog prijedloga, na način da je precizirano da predsjednik Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti ima pravo na mirovinu, s time da se svota mirovine određuje kao starosna mirovina prema Zakonu o mirovinskom osiguranju.

V. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA KOJI SU DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

Tijekom rasprave u Hrvatskome saboru izraženo je mišljenje da prema ovom zakonskom prijedlogu predsjednik Republike Hrvatske nakon prestanka obnašanja dužnosti i dalje ima povlaštenu status, jer može u mirovinu odmah po prestanku mandata, što može biti i sa 45 godina života.

Smatramo da je ovim zakonskim prijedlogom na primjeren način uređeno ostvarivanje prava na mirovinu predsjednika Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti, budući

da će se ubuduće starosna mirovina određivati prema Zakonu o mirovinskom osiguranju. Pri tome je važno istaknuti, da mirovina u najvećoj mjeri ovisi o navršenom mirovinskom stažu i ostvarenim plaćama, pa bi eventualno ostvarivanje prava na mirovinu u navedenoj ranoj životnoj dobi rezultiralo niskim iznosom mirovine.

Također, nije prihvaćena primjedba iznesena na raspravi u Hrvatskome saboru da je u odredbi koja propisuje da predsjednik Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti ima pravo na mirovinu koja se određuje prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, trebalo navesti da onaj tko nema godine staža i godine starosti ima umanjenu mirovinu. Naime, uvjeti i način određivanja mirovine propisani su Zakonom o mirovinskom osiguranju na koji predložena odredba jasno upućuje.

U raspravi u Hrvatskome saboru izraženo je mišljenje da je neprihvatljivo da se aktualnom bivšem predsjedniku Republike Hrvatske i dalje osiguravaju sva prava trajno dok se prema predloženom zakonu budućem predsjedniku Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti, korištenje prava ograničava na 5 godina po prestanku obnašanja dužnosti.

Prijedlog da se predsjedniku Republike Hrvatske prava iz članaka 2. i 3. važećeg Zakona o posebnim pravima predsjednika Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti ograniče, nije prihvatljiv, budući da se radi o stečenom pravu koje može koristiti trajno.

Tijekom rasprave u Hrvatskome saboru, predloženo je da se preispitaju predložene restriktivne odredbe, polazeći od toga da je predsjednik Republike Hrvatske institucija te da mu uzimajući u obzir ulogu koju vrši i znanja koja ima, ne bi trebalo ograničavati prava.

Navedeni prijedlozi ne mogu se prihvatiti budući da je razlog donošenja ovoga zakonskog prijedloga upravo cjelovito uređenje prava predsjednika Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti, primjereno trenutnim gospodarskih uvjetima.

Osim toga, predloženo je da se dodaju odredbe koje se odnose na povećanje osobne sigurnosti predsjednika. Što se toga tiče, ta problematika uređena je posebnim propisima te je predmet procjene nadležnih sigurnosnih službi.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA
KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 2.

Predsjednik Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti ima pravo na osobnog vozača i službeno osobno vozilo, te na fizičku zaštitu sukladno posebnim provedbenim propisima, na teret državnog proračuna Republike Hrvatske.

Članak 3.

Predsjednik Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti ima pravo na korištenje opremljenih uredskih prostorija, primjerenih za obavljanje aktivnosti i organizaciju sastanaka.

Za obavljanje službeničkih, odnosno administrativnih i ostalih poslova nužnih za rad ureda, ured može imati dva državna službenika.

Troškovi za plaće službenika i rad ureda (električna energija, grijanje, troškovi telefona i telefaksa, priključak interneta) te troškovi nabave i održavanja nužne računalne opreme, podmiruju se iz sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske.

Članak 4.

Vlada Republike Hrvatske dužna je osigurati ured, računalnu opremu i potrebne službenike u roku 30 dana od dana prestanka dužnosti predsjednika Republike Hrvatske, ukoliko to bivši predsjednik osobno zatraži.

Članak 5.

Prava iz članka 2. i 3. ovoga Zakona predsjednik može koristiti trajno.

**TEKST ODREDBE ZAKONA O OBVEZAMA I PRAVIMA DRŽAVNIH
DUŽNOSNIKA KOJA PRESTAJE VAŽITI**

Članak 17.

Nakon prestanka obnašanja dužnosti predsjedniku Republike Hrvatske pripada mirovina u visini 90% plaće predsjednika Republike Hrvatske.